

Szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcar.
(4 fillér)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, VASÁRNAP, 1909. OKTÓBER 10.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 231. SZÁM.

Előfizetési tábla.
Kassán:
Egész évre . . . 14.—K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.—K
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabászerint

A válság nagyhete.

Kassa, okt. 9.

A korona még nem döntött a válság ügyében, de mint Wekerle tegnapi kihallgatása után hirlük, lassankint kirajzolódnak a közeli kibontakozás körvonalai. — A király ragaszkodik az alkotmányos megoldáshoz, amit egy percig sem lehetett kétségbe vonni. Azok a durva és elvakult támadások, melyeket a bécsi sajtó és a velük egy huron pendült magyar darabont lapok ellenünk intéztek, a korai osztozkodás eruptiójának benyomását tették, de a válság alkotmányos kiutját el nem zárhatták. A királyi döntés a napokban már nyilvánvalóvá lesz, de a válság elintézése tovább fog tartani, mint az általában hisszük. A felség a napokban valószínűleg ki kéri több politikai véleményét, hogy velük a legközelebbi teendő ügyében tanácskozzék.

A bonyodalmak ködén keresztül, természetesen nehéz a vezető motívumokat megállapítani. Nyilvánvaló azonban, hogy a vezető körök kerülni akarják a parlamenttel való konfliktust. A parlamenten kívüli kormány csak olyan lehetetlen, mint a tárgyaló miniszterium torz gondolata. A homo régiusok szerepe is lejárt s igazán nem mutatkozik más ut, minthogy egy népszerű államférfi vegye kezébe a kibontakozást. Ez a megbízható államférfi, akinek a parlamentben is volna gyökere, első sorban megkísérelné, a pártok józanabb eszére és a képviselők kötelességére appellálni, mert az alkotmányos megoldás legrövidebb útja erre vissz. Ha ez nem sikerülne, az új miniszterelnök — azt hiszik Bécsben — appellálhat a nemzet akaratára s egy új választáson megkísérelné magának többséget szerezni. Ezt a feladatot, bécsi hírek szerint, Wekerle Sándor Andrassy Gyula grófnak szánta, akit a maga utódjául ajánlott.

Andrassy Gyula gróf tudvalevően, a mostani lemondott kormány valamennyi tagjának helyeslésével és egyetértésével memorandumot terjesztett a főség elé, mely javaslatokban igen jelentékeny követelmények foglaltak a nemzet javára. Andrassy kabinet alakításának első feltétele, hogy a király hozzájáruljon ezekhez a javaslatok-

hoz. Andrassy memorandumuma a király és a nemzet közötti állandó harmonia létrehozását tűzi ki az által, hogy egy állandóbb jellegű kormányzati programot foglal magában, mely államiságunk fejlődése érdekében becses követelményekből áll. A memorandum tartalma közismert, Andrassy politikai egyéniségét is betudjuk képzelni a jövő alakulásainak vezető helyén, azonban az említett bécsi hír, mely szerint Andrassyt ajánlotta volna Wekerle, még komoly megerősítésre szorul.

A jövő hét mindenestre meghozza a döntő fordulatot. Nincsen sok okunk az optimizmusra, mégis reménykedünk abban, hogy az uralkodó megfogja érteni azt a jelentőséget, amely a magyar válság alkotmányos megoldásában éppen a dinasztia előtt ismert nagy érdekek szempontjában rejlik elhatározását is ezek a szempontok fogják irányítani. Kossuth Ferenc határozott fölfogása, hogy a függetlenségi párt a lehetőség utolsó pillanatáig maradjon meg a passzivitás álláspontján, harcra készen állva, de semmi körülmények között nem produkálva az esetleg bekövetkező alkotmányos küzdelmet.

— Darabont nyüzgés. Eddig hallgattak, mint a sündisznó a bokor alatt, most azonban felborzolják tüskéiket a darabont újságok. Tanulságos látvány megfigyelni, hogy a válság kritikus pillanataiban egyedül a darabont lapok azok, melyek a legaljasabb rágalomokkal támadnak a függetlenségi pártra. Mintha az a sötét rejtek hely, ahová a tisztességes magyar emberek rugásai elől menekültek, s ahol a koalíció uralma alatt éveken át csöndben meglapultak, elvette volna tiszta látásukat. Ime, az a kassai darabont újság, melyről tegnap is szó volt, a „Jelszópolitika következményei“ című cikkében, már kadavernek látja a függetlenségi pártot s amugy sakál módra csattogtatja agyaráit. Csakhogy ezek az agyarak odvasak, kopognak az éhségtől s aligha lehet lesz velük lakmározni a „hullán“. A sötétben bujkáló elvakul, ha a napba néz és fekete foltoknál nem lát egyebet. A bécsi reakció fekete lovagjai, a darabont csatlósok is, amint a mi napunkba, a függetlenségi pártot néznek, fekete foltokat látni vélnek. Ámde ezek nem hullafoltok, ezek a vakság szánalmas foltjai, melyen mi nem segíthetünk, de nem is akarunk segíteni. Hiszen a szegény agyarkodó darabont oly sokáig élvezte a saját hullaszagát, hogy nem esoda, ha látása mellett szagló szerve is megromlott. Irjon, amit akar, elvégre a kassai szemétvállalkozónak is élni kell.

Wekerle kihallgatása.

(A bécsi audiencia. — Mit ajánlott a miniszterelnök? — Hatvanhetes kabinet és új választás.)

Wekerle miniszterelnök pénteki kihallgatása, mint halljuk, első sorban annak a célnak szolgál, hogy a kabinet nevében, a melynek megmaradását a képviselőházban beállott helyzet majdnem lehetelenné teszi, a királytól újra a lemondás elfogadását kérje. A miniszterelnök ezt a kérést igen részlegesen okolta meg. A király a miniszterelnök kérését és előterjesztését meghallgatva, amint a miniszterelnök kihallgatása után halljuk, azt a meggyőződését fejezte ki, hogy a politikai helyzet bizonytalansága nem teszi neki lehetővé, hogy a kabinetnek már most megadja a fölmentést; a helyzetnek még érlelődnie kell és legalább meg kell látszani, hogy mely irányban kell a válság megoldására gondolnia, hogy a kabinet fölmentését megadhassa. Még abban az esetben is, ha a király a kabinet fölmentését tegnap megadta volna, ami ismételjük, nem történt meg, még ebben az esetben is a király arra szólította volna föl a kabinetet, hogy ideiglenesen vezesse tovább az ügyeket addig, a míg új kabinet kinevezésére kerülhet a dolog.

A miniszterelnök kihallgatásának másik tárgya a politikai helyzetről való jelentéstétel volt. Wekerle, a lemondó kabinet feje, ebben most a kabinet határozata által kötte nem lévén, teljesen a saját fölfogása szerint adhatta elő a politikai helyzetet. A mint a kabinet lemondott, a miniszterelnök politikai egyénisége fölszabadult és a mikor ő felsége elé járul, a helyzetről a maga véleményének megfelelő jelentést tett és a maga terveinek megfelelő javaslatokat terjesztett elő. A király azonban ezuttal sem tudott még megállapodásra jutni és a mint halljuk, az eléje terjesztett javaslatokat még hosszabb ideig tartó megfontolás tárgyává fogja tenni.

Nem valószínűtlen, hogy a legközelebbi napokban más magyar politikusok is járulnak a király elé, a kiknek tanácsát meg fogja hallgatni, mielőtt egyáltalán bizonyos irányban döntene. A miniszterelnök kihallgatása valószínűleg előkészítője volt e kihallgatásoknak is.

Bécsi jóslatok.

Wekerle Sándor audienciájával kapcsolatosan a *Neues Wiener Tagblatt* azt írja, hogy miután teljesen lehetetlen volt a koalíciós pártokat további együttműködésre bírni. Magyarországon mindenki el lehet készülvén, hogy a király a koalíció nélkül fog intézkedéseket tenni. Bármilyen is lesz a döntés, elkerülhetetlennek látszik a magyar képviselőház fölloszlata. A képviselőházat a jövő hét folyamán elnapolják, de csak novemberben oszlatják föl. Az új választás januárban lesz.

A *Neue Freie Presse* szerint a király elfogadja a kabinet lemondását, de egyúttal felszólítja a minisztereket, hogy az ügyeket tovább vezessék, sőt még arra is, hogy az egyik, vagy másik missziót elvállalják. Ami a válság végleges megoldását illeti, a tárgyalás még olyan stádiumban van, hogy

semmi biztosat előre nem lehet tudni. Ma még csak föltevés, a melyet a hatvanhetes politikusok fejeznek ki, hogy a király parlamenten kívüli megoldás előtt néhány hatvanhetes politikust meg akar hallgatni, hogy így mégis megkísérelje a kabinet alakítását azzal a kisebbséggel, a melynek legtöbb kilátása van arra, hogy a többséget megszerezze.

Az iglói kerület sorsa.

A néppárt új jelöltet keres.

A függetlenségi párt győzni fog.

A néppárt, mely oly nagy garral vult be Iglóra, már is kudarcot vallott. Jelöltje: *Normann* Ipoly gróf, fel nem léphet, mert nem választható. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a politikai babérokra pályázó gróf ur, nincs a választók névjegyzékébe főlve, tehát választói jog hiányában, nem is léphet fel képviselő jelöltnek. A néppárt most új jelöltet keres, de a hangulat után itelve alig ha akad vállalkozó. Érdekes, hogy egyes néppártiak azt a hirt terjesztették *Normann* gróf érdekében, hogy közeli rokonságban áll a népszerű gróf *Csáky* Vidorral. *Csáky* Vidor most kijelenti, hogy *Normann* Ipoly gróf sem vele, sem nevével rokonságban nem áll. A volt néppárti jelölt a *Normann* grófnak hollandi ágából való, míg *Csáky* Vidor grófnak a neje a *Normann* Ehrensels grófnak württembergi ágából származik. *Csáky* gróf egyuttal kijelentette, hogy a néppárti jelölt az ő részéről támogatásra nem számíthat.

Megy hát előre diadalmasan a függetlenségi párt, melynek jelöltje *Bartsch* Gusztáv földbirtokos. A szepes-megyei függetlenségi párt elnöke. A párt vasárnap már hivatalosan is jelölte *Bartsch* Gusztávot. A képviselőválasztást valószínűleg október hó 18. és 28. ika között tartják meg. A központi választmány október hó 12-én foglalkozik a választás előkészítésével és a képviselőház elnöke már felhívta az alispánt, hogy intézkedjék a választás kiírása iránt. *Bartsch* Gusztáv mellett a hangulat igen lelkes az iglói kerületben. Külön gyűlésen csatlakoznak hozzá a ó-szabadelvűek is, akik nem akarnak hallani a reakciós izű néppárttól.

Repülő magyarok

A sárkány.

Most már kinőtt a sárkány a gyermekkézből, tanult férfiak kísérleteznek vele, hogy meghódítsák a levegőt. Technikai iskoláinkon, amint a külföldön egy-két év óta hirdetik is a katedréről, föl kell ébreszteni az ifjakban a sárkány iránt táplált szeretetüket és ki kell oktatni őket arra a tudományra, a mit a repülés terén eddig *Wright* től *Bleriot* g produkáltak. Ha majd azután egy sereg aviatikára is nevelt technikusunk lesz, akkor a megtermékenyített magyar elmét nem kell féltetni a világ versenyétől.

Unos untalan azt hangoztatják, hogy a magyar földalálók csak azért nem boldogulnak a repülés terén, mert szegények vagyunk, mert nincs pénzünk a találmányok támogatására. Hát ez tévedés. Lám, Ausztria gazdag és még sem tud repülni. A minap hunyt el egyik hírességük, *Wellner*, aki hírességét a repülés tudományával szerzte meg, de azért forgólapátos repülőgéppel egy centiméternyire sem tudott föl-emelkedni. Pedig több százezer koronát áldozott rá az osztrák kormány és az osztrák nép. Most is van egy híressége, a bécsi *Etrich* nevezetű, akinek nyilvános fölszálása olyan fényesen sikerült, hogy ha a rendőrség meg nem oltalmazza, a belépődíjat sajnáló közönség kiröpítette volna az elzárt terület kapuján. Ez az *Etrich* is már

vagy százezer koronát ölt bele repülőgépeibe, de csak akkor birt föl-emelkedni helyéről, ha nem a monoplánján, hanem a széken ült a söröcsarnok törzsasztalánál.

Szó sincs róla, pénz is kell a repülőgéphez, de hiszen, hogy többet ne említsünk, nyitva áll a Magyar Léghajós Bizottság tárcája, ha egy élet-, illetőleg repülőképes tervvel eléje járulnak s ott van Tétényben az aeródrom hangárral és minden egyébbe felszerelve, csak tessék már előállani azzal a magyar repülőgéppel!

Bleriot nak közeli fölszálásához, amelyet a Vérmezőn végez, kettős reménységet fűzünk: növelni fogja a nagyközönség bizalmát és hitét, hogy ime az aeroplán a levegőben is repül és nemcsak az újságok hasábjain, továbbá a technikai oktatás főintézőit arra fogja bírni, hogy sürgősen meghonosítsa főiskoláinkon az aviatikai tudományokat. Mert e kettő nélkül nem jutunk előre. A közönség bizalma meghozza a szükséges anyagi áldozatot, az új tanszék pedig aviatikára termelt ifjakat nevel.

HIREK.

— **Értesítés és meghívó.** A Munkás-gimnázium által tervbe vett kulturelőadások folyó hó 13 án veszik kezdetüket este 8—9-ig a főreáliskolában és minden hó 2. és 4. szerdáján folytatódnak. A munkás-gimnázium igazgatósága ez uton értesíti erről a Munkás-gimnázium tanügyi és gazdasági bizottság tagjait és a művelt közönséget, kérve szives megjelenésüket. Első előadás tárgya: a világításról, tartja: *Krantz* Béla főreáliskolai tanár.

— **Mária-egyesület.** A kassai premontrai főgimnázium Mária-egyesülete október hó 10-én a magyarok nagyszonyának ünnepén megalakul. A tagok ünnepies felavatását délelőtt 9 és fél órakor a premontrai templomban dr. *Fischer-Colbrie* Ágost kassai megyés püspök végzi. A felavatás sorrendje: 1. Ünnepélyes bevonulás. 2. Szent mise. 3. Ünnepi beszéd. 4. Ernek megszentelése. 5. Felvétel. 6. Jelvények kiosztása. 7. Magnifikat, Te Deum. 8. Áldás. Tagfelvétel után az egyesület helyiségének megtekintése. Az egyesület védnökei között, Kassa katolikus társadalmának elítje szerepel.

— **Kiigazítás.** Tegnap számunkban hirt adtunk arról, hogy *Kupinczay* László törvényszéki jegyzőt a király albiróvá nevezte ki a zsolnai járásbirósághoz. Tudósításunkba azonban véletlenül hiba csuszott be, mert emint utólag értesültünk, *Kupinczay* nem a zsolnai, hanem a kassai járásbirósághoz lett kinevezve, ahol az ujonnan rendszeresített albirói állást fogja betölteni.

— **Az Uránia-színház új helyérai.** Az Uránia-színház újra megnyitával olcsóbb helyárrakkal fog a közönség rendelkezésére állani és pedig: a jelenlegi első helynek közepső 110 ülése „Számozott zártzék” elnevezéssel 1 korona, Uránia-előadásokor 1 korona 50 fillér. A jelenlegi első hely többi 132 ülése „Első hely” (számozatlan oldal zártzék) elnevezéssel 80 fillér, Uránia-előadásokor 1 korona 20 fillér. A második hely 60 fillér, Uránia-előadásokor 90 fillér. A harmadik hely 30 fillér, Uránia-előadásokor 50 fillér.

Katonák, gyermekek és diákok a rendszer előadásokor a félhelyárat fizetik és az Uránia-előadásoknál a diákok 50 fillérért második helyre érvényes diák-jegyet kapnak.

A kis Uránia előadásokon a csoportban jövő diákok 10 fillér, az egyenkint jövők 20 fillér, a nagyközönség pedig 30 fillér belépti díjat fizetnek. Az ugynevezett gyermek előadások fél helyárrakkal lesznek megtartva.

Az Uránia Színház légfűtési berendezésén, buffetjén és amerikai berendezésű ruha-

tárán éjjel-nappal dolgoznak úgy, hogy a színház csütörtökön október hó 14-én újból megnyíljon és a közönségnek a téli idény alatt is teljes kényelmet fog nyújtani.

— **Kitiltott taneszközök.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az „Antropologia”, „Manifere”, „Paseri” és a „Mineralogia” című és „Editura librării socecu si C-nia Bucuresti” jelzésű és 6 darabból álló szemléltetési táblát, mivel a törvény szerint „az oktatáshoz szükséges tanszerek idegen történeti vagy földrajzi vonatkozásokat nem tartalmazhatnak és csakis hazai készítmények lehetnek”, a magyarországi összes elemi népiskolákból kitiltotta.

— **Bajnoki mérkőzés.** A K. A. C. mint már tegnap röviden említettük, vasárnap, f. hó 10-én tartja az őszi fordulóban első bajnoki mérkőzését a Kassai M. T. E. -vel. E mérkőzésnek nagy érdekességét ígér az a körülmény, hogy a K. A. C. majdnem teljesen tartalékcsoporttal áll ki — miután az I. csapat e napon már el van foglalva — s így nem lehetetlen, hogy a most jóformában levő K. M. T. E. től ki fog kapni. Ez annál kevésbé lehetetlen, mert mint a bajnoki forduló állása mutatja, a K. M. T. E. az I. helyen áll, 6 ponttal, utána következik az E. T. V. E. és a K. A. C. 2—2 ponttal s végül az utolsó helyen állanak a Sátoralja-újhegyi A. C. és a Mateóci S. E. 0-0 ponttal.

Amint látjuk tehát a K. A. C. nagyon lemaradt a bajnokságban, ez azonban onnan magyarázható, hogy még 6 eddig csak 1 mérkőzést játszott a Mateóciakkal — melyet tudvalevőleg 27:0 országos rekord alatt nyert meg — addig a Munkások már 3 mérkőzést játszottak le — s mind-egyiket megnyerték — amit főleg szép összejátékuknak és gyors lerohanásaiknak köszönhetnek. A K. A. C.-nak nagy igyekezetet kell kifejteni, ha holnap a K. M. T. E.-t meg akarja verni. A mérkőzés kezdete délután fél 3 órakor lesz a Rákóczi-körúti sporttelepen, melyen leszálított helyárok mellett.

— **Zürichtől — Alsókubinig léghajón.** Párisból jelentik, hogy az ottani Aero-klub azt a hirt kapta *Leblanc* Alfréd től, hogy „Isle de France” nevű ballonjával Árva-megyében, Alsókubin mellett ért földet. A léggömb vasárnapról hétfőre virradó éjjelen hétezer méternyi magasságra jutott és heves szélrohantól hajtva, nagy gyorsasággal repült tova. Pityumatkor kidobták a kötelet, hogy földre szálljanak, de a köél fennakadt egy fa ágain, úgy, hogy el kellett vágni. A léggömb ismét a magasba emelkedett. Egy másik földreszállási kísérletnél a gömb egy hirtetöbe ütődött és ismét fel kellett szállni. Csak a harmadik kísérlet alkalmával sikerült a földreszállás. A léghajó 1015 kilométernyi utat tett meg a levegőben.

— **Magyar Ebtenyésztők Egyesülete.** Európában mindenütt van kutyatenyésztő egyesület, míg nálunk, a hol annyi a kutya s az ebkedvelés nagymérvű, nincs. Külföldről importáljuk a magyar kutyákat. Ezért néhány lelkes ebtenyésztő országos együletet alakít, díjazásokkal egybekötött ebkiállításokat rendez s a hazai fajtaikat propagálja. Tervbe vették az egyesület keretében a következő öt speciális osztálynak a felállítását: I. Vizsla osztály. II. Foxterrier és tacsó osztály. III. Agár osztály. IV. Luxus-eb osztály. V. Hazai nyáj-eb osztály. Az egyesület tagjai a 12 korona évi tagsági díj fejében az összes egyéb tagsági jog mellett kapják a havonként kétszer megjelenő, „A kutya” című egyesületi lapot. Tagjelentkezéseket *Chyzer* Kálmán, Rákosszentmihály, *Farkas* Ignác-utca 15. fogad el.

— **Vakmerő támadás.** *Sterbinszki* István kassai mézszárosmester 13 éves leányával és *Zapucsinszki* József mézszárossegédel tegnapelőtt este kocsján a mezőről Kassára igyekezett, amikor a Vám-utca torkolatánál két ostornyéllel felfegyverkezett suhanc megtámadta és ütlegelni kezdte őket. A megtámadottak meglepetve a vak-

merő támadástól, alig gondoltak védekezésre s mire magukhoz tértek, a támadók már árkon-bokron túl jártak. Az ismeretlen tettesek ellen a rendőrség megindította a nyomozást, amit megnehezít ama körülmény, hogy maguk a megtámadottak sem sejtik, kik lehetnek a vakmerő támadók.

— **Önzetlen barát.** Jendrasyk János cipész és Ondik Lajos szobafestő lelkes hívei voltak az itókának s mint közös elvek harcosai az Erzsébet téren tegnap este örök barátságot fogadtak egymásnak. A szövetség szentesítése végett korcsmába mentek, majd Jendrasyk lakásán folytaták a borozást, míg ütött a válás perce és Ondik Lajos elvált új pajtásától. Tévedésből azonban zsebre vágta Jendrasyk finomabb cipésszerszámaikat is és mivel egyéb hasznukat venni nem tudta, eladta potom-áron Bloch cipésznek. Jendrasyk panaszára ma előállították Ondikot, ki hosszas vallatás után beismerte a lopást. A lopott tárgyakat Blochnál megtalálták, Ondik ellen pedig megindították a büntető eljárást.

— **Lopott ékszerek.** A s.-a.-ujhelyi rendőrség letartóztatta Schlanger János fécér cipészegédet, akinél egy női aranyórát és egy függővel ellátott rövid kis aranyláncot találtak. Aki netalán igényt tart a lefoglalt tárgyakra, jelentkezze a rendőrség büntető osztályánál.

— **Lopás.** Friedman Samu honvédtelcai lakásából tegnap délután egy ezüst gyertyatartót és ezüst sótartót elloptak. A rendőrség kiderítette, hogy a tettes Stefányi Károly többször büntetett csavargó, akit eddig még nem tudtak kézrekeríteni.

— **Előállított csavargók.** Piszár Sándor és Porvazanyik János foglalkozás nélküli napszámosokat a rendőrség csavargás miatt előállította és a fogdába zárta, ahol jelenleg 13 férfit és 7 nőt tartanak fogva.

— **Női szabóság és szabászat.** Vadász Jakab, kassai női szabó, akit kiváló ízlése és kitűnő szabása révén, már eddig is nagy mértékben pártfogolt a közönség, ez idén az újabb divatáramlatok s a modern szabászat útjainak megismerése végett részt vett a budapesti ipartechnológiai múzeumban tartott szabómesteri szaktanfolyamon, mely két hónapig tartott. Vadász e tanfolyamot úgy a mintarajz, mint a disztetés és szabást illetőleg, kitűntetéssel véggezte s a többi vizsgázók között jutalomdíjat nyert. Vadász Jakab a tanfolyamon nyert újabb kiképzés következtében, mely által eddigi tudását jelentékenyen felfrissítette és gazdagította, abba a szerencés helyzetbe jutott, hogy a divat legelső termékeivel képes versenyt tartani. A kassai hölgyek salonjában a legizlesebb divatújdonosságokkal találkozhatnak s teljesen egyéni speciális ízlés kivételére is vállalkozik. — Különböző anatómiai rendellenességek műtermében a szabás révén diszkrétan eltüntethetők. Vadász Jakab kikepeztetése állami ösztöndíjjal történt s éppen ezért egyik célja, beavatni a *felső ruha szabásba Kassa hölgyeit*. Szívesen ad tanítást a szabászatból, melyre vonatkozólag fő-utca 22. számú házában levő lakásán felvilágosítást nyújt.

Halmos Károly dr. kéri borai
az idei szüreten must állapotban eladó. Bővebbet: Rogozsán A. vendéglősnél Flórián-utca 4.

Színház.

— **Orfeus a pokolban.** Elvezetes estét szerzett tegnap a színház Offenbach nagyszerű operettjének a reprizével. A tegnapi előadás egy szeniális költő örökéletű alkotásának a színrehozatala, fölért egy csomó összelopkodott zenéjü, üres, szinte-

len operettujdonsággal, amivel a mai szerzők elárasztják a színpadokat. A közönség is így gondolkodott, aminek bizonyosságául zsufozásig megtöltötte a nézőteret. A címszereplő *Barna* Andor meleg, szárnyaló tenorja kitűnően érvényesült Orfeus hatásos szerepében. Váradi M., mint Euridike, elemében volt. Hangjának csillogó szépsége uralta az előadást. Szíves, meleg tapsok honorálták a kitűnő művésznő egyes énekszámait. Állandó derűt tudott kelteni *Faragó* Ödön, aki mint Jupiter, kifogyhatatlan jókedvvel, természetes és nem csinált humorával elevenséget vitt az előadásba.

Hornyai Janka, mint Diana, *Megyeri*, mint Cupidó, *Csanádi*, mint közvélemény, fiatal temperamentumok és szép hangjuk javát nyújtották. Kedélyes és a darab vig szellemében pompásan beilleszkedő *Plutó* volt Barics Gyula, *Ujváry*, mint Stix Jankó állandó derűtségben tartotta a közönséget, ugyszintén *Vágóné*, aki ötletes, diszkrét komikummal adta Junót. A khorus és a zenekar erősen hozzájárult az est sikeréhez. Külön elismerés illeti *Simándy* József karmestert, aki értékes erejéről és nagy zenei tudásáról tett újabb bizonyosságot, az Orfeus betanításával és fűrésztelésével. A közönség a reprisen pompásan mulatott s egész este sűrűn csattogott a taps.

— **A jövő hét műsora.** A színház jövő hét műsora komoly művészi gonddal van összeállítva. Gárdonyi Géza vasárnapi premierje, a *Falusi verebek* című új darab bemutatásának előadása nyitja meg a műsort. A kiváló magyar szerző új darabját jól betanult előadásban hozza színre a társulat. A főszereplők *Váradi*, *Bartha*, *Sziklay*, *Harányi*, *Ujváry*, *Tihanyi* tetszésre számíthatnak. Hétfőn megismétlik az újdonságot, míg kedden *Csik* Gergely a *Buborékok* című vígjátéka kerül színre. A klasszikus magyar drámaírók egyik leghatásosabb műve ez a karakterisztikus vígjáték. Szerdán *Henry* Bernstein, a boszorkányosan ügyes francia író *Israel* című színművét adják, mely a mult saison vége felé oly mély hatást kelteit. Igen jó szerepe van a darabban *Jakó* Amáliának. Csütörtökön az újabb operetttermés egyik igen mulatságos és nagyhatású operettje *Az elvált asszony* kerül színre, mely most is vonzó műsordarabja a fővárosi és a külföldi színpadoknak. Új szereplő lesz *Hornyai* Janka, aki Gonda énekesnőt játsza. A klasszikus operettek felújításának programjába tartozik, a pénteki repriz, amikor is *A corneuillei harangok* című regényes nagy operettet eleveníti fel a színház. A közönség bizonyára ép olyan érdeklődéssel fogadja a kitűnő zenéjü operettét, mint azt az Orfeus legutóbbi előadásánál láttuk. A hét műsórát betetőzi Shakespeare tragédiája *Othello*. A klasszikus est sikerét biztosítja, hogy *Komjáthy* szereti a próbákat, aki egyúttal a címszerepet játsza. *Desdemona* *Fai* Flóra lesz. Kassán a Shakespeare-előadások mindég művészi színvonalon állottak s ennek a remek műnek az előadása is elsőrangúnak ígérkezik.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

A mai országgyűlés ugyszólván semmivel sem telt el. Házzabályvita, a határozatképességnek többszöri konstatalása és ennek kapcsán a határozatképtelenségnek megállapítása, szünetek, mentelmi ügyek feletti elkese-redett vita töltötte ki az egész ülést. A dolog vége aztán az lett, hogy az ülés, mely délután két órakor épen a határozatképtelenség folytán szünetet tart, délután 5 óráig is el fog tartani. Az ülés egyetlen eredménye, hogy a Ház a mentelmi bizottság javaslata alapján viharos hozzászólások után

napirendre tért Székcsák Ferenc két-rendbeli, de külön tárgyalt mentelmi sérelme felett. Most a napirendvita folyik avval a kérdéssel együtt, hogy a vita tárgyát képező napirend a hétfői ülésnek legyen e tárgya, vagy ne tartson a Ház hétfőn ülést, amint azt Juszt elnök indványozza és az általa javasolt napirendet hétfőn tárgyalja-e, amit leghevesebben *Benicky* Ödön néppárti képviselő ellenez.

Mit ajánlott Wekerle?

Politika a folyosón.

Budapest, okt. 9.

A politikai élet ma délelőtti legfontosabb eseménye az a beszélgetés, melyet minden előkészület nélkül és így bizonyos spontán nyilatkozatokkal Wekerle miniszterelnök folytatott ma képviselőkkel a folyosón.

Egy képviselő azt kérdezte Wekerlétől:

— Igaz-e kegyelmes uram, hogy most ötödször leszel miniszterelnök?

— Ez nem igaz — felelte Wekerle — sajnos azonban még mindig az vagyok.

— Hát az igaz-e, hogy *Andrássy* és *Tisza* kibékültek egymással és megbízást nyernek egy hatvanhetes fuzió keresztülvitelére.

— Erről én semmit sem tudok. — Volt Wekerle válasza. — Én azt javasoltam a királynak, hogy a többségi párttal oldja meg a válságot.

Andrássy és *Tisza* a királynál.

Bécs, okt. 9.

Politikai körökben határozottan beszélnek, hogy *Andrássy* és *Tisza* már kaptak, vagy ha nem, akkor ma, vagy holnap megkapják a királyhoz való meghívást. Ez nyilván határozottabb bevezetése akar lenni egy 67-es kormányzatnak, ami a parlamenti többség határozott fumigálását jelentené. Ez a kormányzat csak új választással szerezhetne magának, ha szerezhet többséget. Így tehát, ha 67-es kormányt nevez ki a király, ez minden további magyarázat nélkül is új választást jelent.

Bleriot fölszállása.

Budapest, okt. 9.

József főherceg Nagytapolcsányból táviratot küldött Budapestre, hogy *Bleriot* budapesti felszállásán gyermekeivel együtt jelen lesz.

A románok és a nyelvrendelet.

Róma, október 9.

A Vatikánból megcáfolják azt a hírt, mintha a magyarországi románpapok *Apponyi* ismert nyelvrendelete ellen a pápához fordultak volna.

Szatocskok

mellékkeresetre, minden tőkebefektetés nélkül szert tehetnek. — Közlebbi adokkal szolgál a „Napló” kiadóhivatala. **Kossuth Lajos-utca 16.**

Nagyságos Asszony!

mielőtt őszi bevásárlásait eszközölné, ne mulassza el megnézni

Gombos Jenő

női ruhaszövet-, selyem és
finom mosó-kelméit

Kassa, Fő-u. 39.,

ahol kizárólag elsőrendű árú szigorúan a legutolsó divat szerint kaphatók.

Divatos selymek:

Moire Niagara 120 cm. széles estélyi ruhára;

Crepe Hector 120 cm. széles látogató ruhára.

Fleur de Velour és **Cotele gláce** 80 cm. széles. Kabát kombinatio.

Blouz selymek: Moire raye és Surah Ecosais.

Legujabb szövetek:

Homespun és diagonal Cheviot, Serge-Kamgarn kosztümre minden létező divatszínben.

Bluz-kelmék. Fekete-kelmék. Bársonyok.

Sealskin-plüs

130 cm. szélességben kabátra.

Elragadóan szép Modellek; Selyem juponok és luxus fehéreneműekben.

Elismert szolid üzlet!

Az összes újdonságokból mintákat készséggel küldök.

ALAPITTATOTT 1844-BEN.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

A SZÉKESEGYHÁZZAL SZEMBEN
(SAJÁT HÁZABAN.)

Felsőmagyarország legrégebb és
:: legnagyobb pénztáza. ::

BETÉTEKET
GYÜMÖLCSÖZTET.

KÖLCSÖNT
nyujt váltóra, betáblázásra,
vagy folyószámla alakjában.

Ingyenes pénztátulás Amerikába.

Legelőnyösebb feltételek
megállapodás szerint.

Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási R.-T.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zaro, Spalató, Gravosa (Ragusa), Curzola, Castelnova és Cattarójr. — Az utazás tartama Gravosaig csak 22 $\frac{1}{2}$ óra, Cattaróig csak 26 óra.

Fiume-Velence: hetenként 6 gyors-hajó összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 3 gyors-hajó oda és vissza.

Ezen gőzök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyszintén Velencében és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kényelmes étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kérésekkel rendelkezve.

Bővebb felvilágosítást nyujt a **Központi Menetjegyiroda, Budapest, (V. k., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókrodái.

Farkas Mátyás

hygienikus **BORBÉLY-ÜZLETE**
Fő-utca 35. sz. a. (a Dóm mellett.)

Pontos és tiszta kiszolgálás. Abonens vendégek részére kívánatra különfiók. Mindennemű hajmunkák készíttetnek. — Illatszerek nagy választékban kaphatók.

Egy pedálos cimbalom

megvételre kerestetik.

Cim a kiadóhivatalban.

Használt, jó karban lévő kerékpárt sürgős megvételre keresek.

Bügler-kávéház!

Kassa, Fő-utca 99. szám.

Modernül átalakított, szolid alapon vezetett polgári kávéház. Uj tekeasztalok, kitünő kiszolgálás, tisztán kezelt kassai borok és kávéházi italok. Külön szobák társaságok számára.

Pártfogást esd:

NÉMET LAJOS, tulajdonos.

A legjobb szórakozó hely

GUTTMAN MÁRK

Horgony-kávéháza. Sörház-utca 7. szám.

Egész éjjel nyitva. Jó italok és ételek, gondos kiszolgálás, mérsékelt árak mellett.

SZULTÁN

nagyon kellemes, tiszta ízű, szén-savban gazdag, lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Lithium tartalma következtében kerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyag-bajok esetében, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

Hugyhajtó és hugyoldó!

SZULTÁN

Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda:

EPERJES.

Igazgatóság: **BUDAPEST.**

IV., Ferenc József-rakpart 22. sz.

Kapható Kassán minden ásványvíz-kereskedésben és vendéglőben.

Katholikus

családnál szerényebb igényű vidéki gyermekek teljes ellátásra mérsékelt havi díj mellett elfogadtatnak.

Cim a kiadóhivatalban.

Klobusitzky-utcán

a Forgách-féle kastély, parkkal, sarokház és építkezési telkek előnyös feltételek mellett eladó. :: Bővebbet Dr. **SZAUBERER** és Dr. **HERCZ** ügyvédek irodájában Fő-u. 29.